

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt
 Félévre ----- 8 „
 Negyedévre ----- 5 „
 Egy hónapra ----- 1 „
 — Egy szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felad-
 tások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-és szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak és
 azoknál az összes hirdetési
 iradékokban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A budget realitása.

Nagybecskerek, november 8.

(—s) Budget angolul annyit tesz, mint zsák. S valóban az ellenzék a szó eme szoros értelmének tökéletesen megfelel, amennyiben a budgetvita nálunk csakugyan egy zsák, amelybe minden és még sok egyéb is belefér.

A költségvetés tárgyalása az ellenzéki pártoknak mindig arra szolgál alkalmul, hogy nem tetszésüknek és elégedetlenségüknek adjanak kifejezést.

Eddigélé még soha sem volt eset arra, hogy az ellenzék a budgetet elfogadhatónak, sőt még csak realinak is találta volna. Nagyon helyesen és találóan utalt eme körülményre Lukács László pénzügy-miniszter, a midőn kiemelte, hogy az ellenzék még azt a költségvetést sem tartotta realinak, amelyik 40 millió fölöleggel záródott. A jövő évi budget csak 21 ezer forintnyi fölösleggel van praeliminálva, pedig a megelőző évek szárszámadási eredményei alapján indokolt lett volna a bevételeket 24 millióval magasabb összegben előirányozni, hanem azért ez sem elég realitás az ellenzéki pártoknak.

Lukács László szakszerű és tárgyilagos módon czáf lgatta meg sorba az eddigi ellenzéki ellenvetéseket, különösen azokat, melyeket mint valóságos rémképeket Horánszky Nándor az ország közgazdasági és pénzügyi állapotáról festett.

A jövő évi költségvetésnek épen realitásban és ebből folyólag abban a körülményben gyökeres az erőssége, hogy független a gazdasági erélyektől, számtételei oly szigorúsággal vannak fixirozva és kombinálva, hogy nagyjából meglepések sem dönthetik meg azokat. E tekintetben tehát Horánszkynek az az állítása, hogy egy szerencsétlen esztendő megdöntheti az egész számítást, teljesen önkényes és tarthatatlan.

Egyébiránt Horánszky önkényére a pénzügyminiszter más irányban is rámutatott, midőn hangsúlyozta, hogy a nemzeti párt finansierja az emelkedő kiadások miatt panaszokodik, evvel szemben azonban organikus reformokat követel és végül mégis szuverén megvetéssel mellőzi mind azt, ami tíz év óta történt ebben az országban.

Szapáry Gyula gróf beszédének érdekessége abban kulminált, hogy a secessi-onisták vezére fejtető határozottsággal exponálta magát a fuzió mellett. Mi őszinte és nyílt állásfoglalásáért örömmel ülvöljünk közéletünk e kiváló tagját, mert azt hisszük, hogy az egyházpolitikai reformok eldöntése után semmi elvi különbség nem áll fenn a Szapárysták és a szabad-elvű párt között, s mert kívánatosnak tartjuk, hogy a 67-es pártok egysége és tömörsége minél beiteresebb legyen, de más tanácsot nem adhatunk gróf Szapáry Gyulának, mint amit Falk Miksa a tegnapi ülésben az egész ház derűtségére jelképi leg demonstrált, midőn hivatatólag intett Szapárynak. A szabadelvű párt nem tehet egyebet, mint hogy szívesen fogadja a visszatérőket, de semmiféle engedménybe, transzaksiókba nem bocsáthozhatik.

Anyakönyvi ügyek.*)

Nagybecskerek, november 8.

Kérdés: Hogyan anyakönyvezzem azon gyermekeket, a ki egy törvényes férjétől hét év óta különválva él, s más férfival életközösséget folytató nőből származik, törvényes vagy törvénytelennek?

Felelet: Törvényesnek, minden gyermek törvényes származásának tekintetével mindaddig, míg a házasság bíróság felbontva nincs, a férj halálától számítva tíz hó el nem tel, avagy a gyermek törvénytelennek bíróság ki nem mondatott — Az eljárást a Bm. ut. 54. és 61. §§-ok írják körül.

HIREK.

Tájékoztató.

November 9. Kereskedő ifjak táncmulatsága.
 November 11. A t. h. é. v. rk. közgyűlése.
 November 16. Tulics György szolgálati jubileuma.
 November 17. A nagybecsk. szöveggyár közgyűlése
 December 16. Városi közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.
 A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuvert házában van.

József főherczeg unokája. Regensburgból írják: Az újonnan született thurn taxisi herczeg keresetelése f. hó 14 én délután lesz. Keresztapja József főherczeg. Az újszülöttet Steiner székesfehérvári püspök fogja megkeresztelni.

Gyöngékedő püspök. Makóról írják, hogy Desseffy Sandor, a megyés püspök, ki ez idő szerint ott tartózkodis, a mult héten betegeskedett. Az egész hetet ágyban töltötte, de már ma annyira javult az állapota, hogy elhagyhatja lakását.

Tanítónő választás. A nagybecskereki községi iskolaszék tegnap délután tartott ülésében töltötte be az újonnan szervezett tanítónői állást. A 17 pályázó közül Brajjer Erzsébet kapott 1, Kellner Lontio pedig 8 szavazatot s így Brajjer Erzsébet szavazattöbbséggel meg van választva. A megválasztott tanítónő kinek szülei egy emberöltőn át működtek a helybeli iskoláknál, általan elismert sikerrel, kitűnő oklevéllel bír s ugy az iskolaszék ezuttal is hű maradt azon elvéhez, hogy a legjobb képesítést felmutató folyamodót tiszteli meg bizalmával.

Hymen. Dr. Abonyi Henrik kubini ügyvéd tegnapelőtt tartotta a külvölet Messzer Fulöp pancsovai ügyvéd leányával, Róza kisasszonynyal.

Derék példa. A torontálvárnegyeli Franzfeld, volt határörvidéki község iskolaszéke elhatározta, hogy az ottani községi iskolában a tanylevél az 1895-6. dik tanévtől kezdve már az I. osztálytól mindvégig magyar legyen. Az iskolaszék e határozatához a községi képviselő testület is hozzájárult. — A község lakossága 3707, kik közül csupán 23 magyar, a többi német. — A vallás- és közoktatási miniszter felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a községi képviselőtestületnek és a községi iskolaszéknek ezen hazafias elhatározásáért elismerését nyilvánítsa.

Az 6-becsel csodakut. Ismeretes dolog, hogy Ó Becse község által készített ártézi kutnak vize gyógyerejének bizonyult s most a községnek az a célja, hogy e kut vize a közforgalomba hozassék. A községi képviselőtestület elhatározta, hogy a kut vizének értékesítését vállalatra bizza s e végett a viz bérletére versenytárgyalást irt ki.

*) E rovatot az anyakönyvvezető irak érdekében nyitottuk. Ez alatt minden az anyakönyvezés és házasságkötésre vonatkozó kérdésre szívesen felelünk, ha a feltett minden egyes kérdés külön-külön félv papiron akként irtatik le tisztán és olvashatóan, hogy a félv papir egyik lapja teljesen tisztán maradjon, másik lapján pedig a felelet felírására elég hely jusszon, ezenkívül a kérdést a felelő aláírja s hivatali pecsétjével ellátja.

Első anyakönyvi kihágás. Torontálvármegyében is megvan már az első anyakönyvi kihágás. Ö. v. Édes Pálné, született Ludányi Erzsébet nagybácsai lakosnő ez évi október 14 én törvénytelen fugyermeket szült és az anya ezen esetet csakis 28 án jelentette be. A szülésnél nem a községi bába, hanem Szeles Mária működött közre. — A királyi ügyész a fenn felsoroltak alapján az indítványozta, hogy Ludányi Erzsébet ellen indítandó meg a bünvádi eljárás az 1894. évi XXXIII. t. cz. 35. §-ának megsértése miatt, azonfelül Szeles Mária ellen, kinek első sorban lett volna kötelessége a születést bejelenteni. De van az esetnek még egy másik oldala. Szeles Mária szülésznői jogosítvány nélkül teljesítette a szülésznői teendőket és így ellene meg a btk. 92. §-a miatt testi egészség elleni kihágás címén kell a büntető eljárást megindítani. Az érdekes ügyet Törökbecsén fogják tárgyalni.

Reform az ajánlott levelek feladásánál. A kereskedelmi miniszterium érdekes indítvánnyal foglalkozik, amelyet egy — nem a posta szolgálatában álló — horvátországi hivatalnok terjesztett elébe. Mindenki, aki ajánlott levelet feladott, tapasztalhatta, milyen nagy toladással és idővesztéssel jár ez a tulajdonképp csekély művelet. Az említett indítvány azért meg akarja szüntetni azt, hogy az ajánlott levelet a hivatalnoknak adják át. E helyett — ugy mint a közönséges levelezéseket — az ajánlottakat is gyűjtő szekrénybe dobják. Az ajánlottlevél pecsét oldalára azonban a feladó kisebb alakú vevényt ragasztana, amelynek adatait maga töltse ki. Posta-indítás előtt két — egymást kölcsönösen ellenőrző — hivatalnok kiverné az ajánlottleveleket, lebélyegeznék őket, a feladó vevényeket pedig a feladónak küldenék el. Ezért egy krajczáros bélyeg kellene a feladónak a levélre ragasztania. A posta szavatossága akkor kezdődik, amikor a vevényt a feladónak kézbesítik. Ilyen módon a közönségnek nem kellene a feladásnál várakoznia, az alkalmazottaknak kevesebb lenne a dolguk és a kincstár is szép külön jövedelemre tenné szert. Az indítványra vonatkozólag a miniszteriumban most dolgoznak ki szakvéleményeket.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Születtek:

November 2. Relity Miklós szüszabó (g. keleti) Leposzáva nevű leánya. — Nov. 3. Maximov Velimir felügyelő (g. keleti) Mária leánya. — Nov. 5. Vukov Vitályos (g. keleti) földműves Szlavko fia. — Beko Radivoj booskoros mester (g. keleti) Tivadar fia.

Meghaltak:

November 7. Laletin György kertész (g. keleti) 16 éves Katalin leánya tüdővészben. — Weszp Matyás kefekötő (róm. kath.) 10 hónapos Mária leánya béhurutban. — Özevy Karácsonyi Pálné szolgálo (róm. kath.) 35 éves korában tüdővészben.

A rák gyógyítása. Richet és Hericourt párisi orvostudorok a napokban az Akadémia orvosi osztályán a rák gyógyításáról tartottak felolvasást. A két tudós szerint, a kik fél év óta ötven rákbajost kezeltek serum-befecskendezéssel, a serum hatása meglepő. Tapasztalatakból tudják, hogy a serum a rákbeteg fájdalmát a legtöbb esetben gyorsan és tartósan enyhítette. A már betegségének utolsó stádiumában silylődő páciens gyakran öt-hat hónappal élt tovább, mint a hogy várni lehetett volna. Az injekció teljesen veszélynélküli, mert nem idéz elő semmi zavart a szervezetben. Így tehát az általuk használt serum, ha nem is radikális hatásu, mindenesetre üdvös eredménnyel jár.

— A Bega titka. Mint már említettük, a temesvári törvényszéki bizottság tegnap délután kiment a józsefvárosi temetőbe, melynek halottas szobájában felboncolták azt a holttestet, melyet tegnapelőtt este huztak ki a Begából. A bonczó lási jegyzőkönyv szerint a testen észlelt sebek nem késtől, hanem lövéstől erednek, a mi az által is igazoltatik, hogy a szívében két sörét találtak. E szerint az a gyanu merült fel, hogy az illetőt agyonlőtték s hogy a gyilkosságot eltitkolták, bedobták a holttestet a Begába. A holttestet lefénképezték és még ma el fogják temetni. Nehány ember állítása szerint az illető valami Rosiu nevű kissodai paraszt volna, a ki állítólag a józsefvárosi szeszgyárban mint munkás volt alkalmazva és később a „Fehér galamb” hoz címzett vendégül lett volna udvaros. A meggyilkoltat állítólag a múlt szombaton látták egy Lázár nevű kissodai napszámosmal mulatni egy kocsmában, s minthogy Lázár nem a legjobb hírből áll, nyomban letartóztatták. Az eset azonban még homályba van burkolva, mert az orvosi vélemény szerint a meggyilkoltat már 10–14 napja lehetett a Begában s így szombaton nem láthaták Temesvárot. A vizsgálatot erélyesen folytatják.

— Jani és Juczi. Megirtuk, hogy Nagy János, a „Tisza” szálló éttermének volt főpinczere, miután több ismerőstől mintegy 2000 forintot kölcsönképpen különböző ürügyek alatt kicsalt, megugrott Szegedre, magával vivén kedvesét, egy szolgálton kívül álló kassziros kisasszonyt. Ugyáztik, hogy Janinak, a virgoncz extópinczerenek tehére volt Juczi is, mert eltávolította magától és ez tegnap délután visszajött Szegedre, a régi fészebe. A volt kedves megérkezése után tűnek-fának ebeszelte, hogy Nagy Jani, mint neki az indóházban meséltek, öngyilkosságot követett el egyik fővárosi gőzfürdőben, azonban miután jegye már meg volt váltva, nem maradt Budapesten és nem kereste föl a kedves kihűt tetemét. — Az öngyilkosságról szóló hír azonban nem bizonyult valósnak, ez bizonyára az érdekeltek felrevezetésére volt kigondolva, mert mint később híre érkezett, a Jani extópinczert Komáromban ez ottani rendőrség elfogta és holnap már utban is lesz vele Szeged felé, hogy Jani beszámolhasson az eltulajdonított pénzekkel.

— Hol van Pusztaszer? Ezt az érdekes kérdést boygatja meg most, a millennium előtt épen alkalmasszerűen Szentesen egy ottani régész, Farkas Sándor. Mint onnan jelentik, most nagyszabású régészeti ásatások folynak a varmegye területén. A múlt heten dr. Nagy Geza a nemzeti múzeum őre volt lent s folytatta Farkas Sándor megkezdett munkáját, Mindszenten a Felső-Kohány pogány magyarkori földvár hun temetőjének leltarását. Egy lovas vitéz, egy női sírban gyöngyöket s edényeket talált. Igen érdekesek ezen kutatások az ősi helységek helyeinek megállapítására is s nagy valószínűség szerint be lesz bizonyítva Farkas Sándornak azon merész állítása is, hogy az első orszaggyűlés nem a mai Pusztaszeren folyt le, hanem az Szer városában tartott volt, mely Farkas állítása szerint a Harmas-Tisza partjánál a mindszenti csúcscsal átellenben feküdt. Farkas szerint Pusztaszer helyének mai hibás fogalma a nevtelen jegyző latin előadása hibás fordításából eredt s hogy a ma tenálló pusztaszeri rom nem Szeri város romja, s a fenti hibás köztudatot az erősíti, hogy Palavicini érgróf ezen a helyen Pusztaszer néven uradalmi majort alapított.

— Belecsett a jégverembe. Pancsováról írják, hogy a város egy tekintélyes polgára, Prodanovics ur tegnap elindult hazulról, hogy elvitte a kaveházban rendes délutánját. Egy udvaron kellett átmennie, a melyben építkezések folytak és éppen a jégvermet ásták. Ráesett a keskeny padlóra, hogy a tulsó oldalra jusson, de a padló megbillent és ő belefordult a jégverembe. A gyorsan előhívott orvos konstataálta, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— A millenniumi kiállításról. Az ezredéves országos kiállítás vegreható bizottságának utolsó ülésén több közérdekű tárgy volt napirenden. Az előadó jelentette, hogy az építkezési munkálatok az év végeig jórészt be lesznek fejezve, úgy hogy a tel folyamán már a belső díszítések kerülnek sorra. A kiállítás területén 26 vilamos tűzjelző állomás lesz; a vilamos áram megakadása eseteire légszerszerű gépek lesznek rezerválva s a csövekben levő víz elégtelensége esetén a városligeti tó vizének felhasználásáról is van gondoskodva. A külföldi reklám érdekében a kiállítási évi jelentések francia nyelv

fordítottak, reklámbélyegyek, vignetták és kiadatok adtak ki vasuti kocsik, fürdőhelyek és szállodák számára; kiadatok továbbá német és francia nyelven egy tájékoztató füzet és egy honismertető, tervbe van véve még egy gazdagon illusztrált albumszerű füzet kiadása is. Vegül a m. kir. államvasutak igazgatósága összekötésébe lépett a külföldi közlekedési vállalatokkal méréselt áru jegyek kiadása iránt. A belföldi közlekedésre vonatkozólag különböző előnyös kombinációk tervezetnek. A kiállítási szekrények, állványok és asztalok kölcsönjizai a következőkben lettek megállapítva: 1. falmelenti üvegszekrény alacsony telealjjal, folyóméterenként 20 ft; 2. szabadon álló üvegszekrény, alacsony telealjjal □ m. k. 22 ft; 3. falmelenti üvegszekrény telealjjal folyóméterenként 18 ft; 4. szabadon álló üvegszekrény magas telealjjal □ m. k. 20 ft; 5. falmelenti üvegszekrény, alul egészen nyitott, folyóméterenként 16 ft; 6. szabadon álló üvegszekrény, alul egészen nyitott □ m. k. 19 ft; 7. szabadon álló, alul nyitott alacsony üvegszekrény □ m. k. 16 ft; 8. szabadon álló asztal □ m. k. 7 ft; 9. szabadon álló állvány melegebb fállal □ m. k. 11 ft; 10. falmelenti állvány folyóméterenként 9 ft; 11. falmelenti alul tele pultos üvegszekrény folyóméterenként 22 ft; 12. falmelenti alul tele pultos vitrin folyóméterenként 14 ft; 13. falmelenti alul nyitott pultos vitrin folyóméterenként 11 ft. E díjakban benne vannak foglalva a tisztogatási, őrzési, szállítási illetékek és egyéb mellékdíjak, az alapdíjtól és a biztosítást kivéve. — Érdekesnek ígérkezik a műkedvelők kiállítása. E csoportban ki fognak állíttatni a műkedvelés-képen üzött képzőművészetek termékei mint festmények, szobrok, a mennyiben amatőrök által készítették, műkedvelői fényképészet termékei, legyező, selyem-, fára-, majolika-, üvegfestés, fametszés, faragás, égetés, mindennemű női kézimunkák, különösen himzész stb. A kik e csoportban kiállítani szándékoznak, sziveskedjenek azt a kiállítás igazgatóságának, (Budapest, városliget) legkésőbb folyó évi november hó 30-ig bejelenteni; kiállítandó tárgyak a jövő évi február 28-ig küldendők. A szükséges fölvilágosításokat a kiállítás igazgatósága készséggel adja meg.

Törvényszék.

Az augusztusi vásár.

Petrov Száva járkováci lakos 1895. augusztus 10-én vásár alkalmával a nagybecskereki vásártéren megrabolított. Erről az eseményről annak idején megemlékezünk. Folyó hó 7-én került a bűnügy végtárgyalásra.

A törvényszék tanácsa Dr. Duka László, Kövér Lajos, Ilinczy Mihály bírákból és Pap-Takacs Zoltán jegyzőből állott, a vádat dr. Orosdy Lajos kir. ügyész, a védelmet dr. Demkó Pal és dr. Pejov Lipót ügyvédek képviselték.

A tárgyalás folyamán az addig tagadásban levő egyik vádlottnak, Daics Maxának részletes vallomásaival, ugyszintén Petrov Száva sertettnék és Tadein Isza tanunak vallomásaival bizonyítva lett, hogy Daics Maxa és Groszdics Lyuba botosi illetőségű vásárosok az éjszakának homályában Petrov Szávát megállították, tőle pipáját kérték, s mert azt odaadni nem akarta, egyszerűen leütötték. Ekor mindkét vádlott kést rántott s az áldozatot össze-vissza szurkálta, annyira, hogy az a színhelyről alig tudott elvándorolni. Csakis a véletlennek, vagy talán a gyors orvosi segítségnek, kórházi ápolásnak tulajdonítható, hogy a szerencsétlen ember súlyos sebei miatt életét nem veszítette. De így is husz napon át kellett őt ápolni és sértései jóval később gyógyultak meg.

Az e tekintetben meghallgatott törvényszéki orvos, dr. Fialowski Bela kijelentette, hogy a súlyos sebések legalább 35–40 napi gyógyidőt vettek igénybe.

Minthogy Daics Maxa maga is beismerete, hogy ő Petrov Szávát abban a pillanatban ütötte le, a mikor társa, Groszdics Lyuba zsebeit kikutatta és Petrov azt kiáltotta: „Viszi a pénzemel!”, a királyi törvényszék a sertetett és Tadein Isza vallomásának figyelembe vételével a rablási szándékot beigazoltának vette.

De mert arra nézve, hogy a két jómádár Petrov Szávának 35 frját tényleg elvette volna, elegendő bizonyíték fenn nem forgott, a cselekményt bűnkísérletnek minősítette és ez alapon Daics Maxát és Groszdics Lyubát mint tettes-társakat a btk. 344. §-ba ütköző és 349. §-ának 2-ik pontja szerint minősülő rablás bűntettének a btk. 65 §-ában meghatározott kísérlete miatt

5–5 évi fegyházra ítélte és eddigi vizsgálati fogaágukat fenntartotta.

Az ítélet ellen úgy a vádlottak, mint a királyi ügyész, ez utóbbi a büntetésnek szigorítása végett felebbzetek.

Ugyanez ügygyel összefüggésben elíteltetett a két rablónak jóbarátja is. Ugyanis akkor, a mikor Szandics György, Maxincsev Vászsa és Vlajnic Ráda rendőrök a rablás tettesekinek kinyomozása végett egy éjjeli megszálló helyiségbe benyomultak, Avramov Mija fekhelyéről felugorva azon kiáltással:

— Ne engedjék, kezében kifent könyv hakéssel a rendőrökre vetette magát, úgy, hogy csak azok éberségének lehet tulajdonítani, hogy ujjabb testi sértés el nem követtetett.

Avramov Mija azzal védte magát, hogy a cselekményt ittas és öntudatlan állapotban követte el, mert felocsudása első pillanatában azt hitte, hogy lovait lopják a benyomuló idegen emberek.

A királyi törvényszék azonban ezt a mesét el nem hitte és Avramovot a btk. 165 §-ba ütköző hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt 3 havi fegyházra ítélte, tekintetbe vévén a jelentkező enyhítő körülményeket, nevezetesen azt is, hogy a vádlott beigazolt ittas állapotban rohant a rendőrökre. Az ítéletnek ezen része ellen is felebbzés jelentetett be a vádlott és a közvédlő részéről.

Színház.

A cziperás.

Ebben az operetteszegény világban nem róható fel egy szinigazgatónak sem hibául, ha Kontinak legkevésbé sikerült művét, a „Cziperás”-t adhatja elő. Deakéknak annál szivesebben bocsájtsuk meg, hogy tegnap ezt a világ összes zeneszerzői után szabadon feldolgozott tákolmányt kellett meghallgatnunk, mivel arról győződünk meg, hogy az operette ensemble teljesen kielégíti azokat az igényeket, melyeket joggal támaszhatunk egy itt működő társulattal szemben. S a közönség, mintha sejtette volna, hogy így lesz, tegnap sokkal nagyobb pártolásban részesítette az előadást mint a két elő estén. A szereplőket is jobban hangolta a tele ház, s mindvégig a legdehűtebb hangulat uralkodott fent és lent. Deakné (Rozetta) szép hangjával ezúttal is élénk előismert aratott, melyből bőven kijutott a társulat másik énekesnőjének Perczel Marinak is, ki Kukurinát játszotta igen sikkesen. Lorándi (Rikardo) ismét bebizonyította, hogy disztigvalt, művelt énekes, ki főleg szerepének lyrai részeit juttatja érvényre. Kukurinával énekeduetttjét zajosan megtapsoltak. Havassy Sz. igen ügyes komikáné, kinek csak egy hibája van de az is megbocsátható: Nem elég csunya. A komikus szerepek Deák, Balog és Kompolthy-nál voltak jó kezekben, az újságtól meg számlálatlan strófákat kivánt a közönség naivabb része. A zenekar tegnap is kifogástalanul működött, csak Árkosival volt egy kis differenciája.

Kimutatás

A „Torontálmegeyi Takaré- és Hitelbank” 1895. évi október havi forgalom kimutatása.

Pénztári betétek

állása szeptember hó végével	1236218 16
betétek október hóban	146052 34
összesen	1382270 48
visszafizetések október hóban	242035 76
állása október hó végével	1140234 72

Leszámítolási üzlet

A tárcza állása szeptember hó végével	1311765 57
leszámítolattott október hóban	436799 18
összesen	1748564 75

visszleszámítolattott és visszafizettetett október hóban

	503317 53
--	-----------

A tárcza állása október hó végével

	1245247 22
--	------------

Előlegek értékpapirokra

állása szeptember hó végével	12877 —
kiadások október hóban	780 —
összesen	13657 —
Visszafizetések október hóban	1128 —
állása október hó végével	12529 —

Ingatlan kölcsönök

állása szeptember hó végével	60044 55
visszafizetések október hóban	965 —
állása október hó végével	59079 55

Pénztári forgalom

állása szeptember hó végével	1461 42
bevétel október hóban	969566 88
összesen	971028 30
kiadások október hóban	96844 20
egyenleg október hó végével	2184 10

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőházülése 1895. november 8-án.)

Budapest, november 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma tárgyalás alá vette a vallás szabad gyakorlatáról szóló főrendiházi tizenet, melynek érdemleges módosításai abban állnak, hogy 1. a bevett vallásfelekezetek valamelyikéből kilépett mindaddig, míg valamely bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezethez nem csatlakozik, köteles a kilépés idejét követő ötödik naptári év végéig esedékes rendes egyházi járulékokat annak az egyháznak szolgáltatni, melyből kilépett és 2. hogy oly házasságból származó gyermekek vallásos nevelése iránt intézkedik, kiknek egyik vagy mindkét szülője a bevett vagy törvényesen elismert vallások egyikéhez sem tartozik. Pap Géza előadó rövid indokolása után Kovács Albert hosszabban kelt ki a javaslat ellen.

Csáky Albin gróf a következőben kelt a javaslat védelmére. Ha a reformokat csorbítatlanul keresztül vittük — úgy mond, — nem lehet azokat az utolsó különben is lényegtelen módosítás miatt elejteni. (Zajos helyeslés.)

Vajay István az összes egyházpolitikai reformokat, de különösen a felekezeti különiséget itéli el, melytől még Tisza Kálmán is óvta hitsorsosait Kolozsvárott. (Ellentmondás.)

Wlassics kultuszminiszter kijelenti, hogy a javasolt módosítás mitsem változtat a lényegen. Nem tud arról, hogy

Tisza Kálmán Kolozsvárott egy szót is szolt volna a felekezeti különiség ellen. (Vajay közbekiált: En a „Magyar Állam“ban olvastam. Viharos éljenzés.)

A ház általános figyelme között szólt fel ezután Tisza Kálmán, sajnálatának adván kifejezést, hogy nem lehet Vajayval egy nézetben, (Derültség), de ő Kolozsvárott nem tett olyan nyilatkozatot, melyből azt lehetne következtetni, hogy ellenzi a felekezeti különiséget. Csak annyit mondott, hogy nem óhajtja annak protegálását.

Kolozsvári Kis István beszédje után, ki szintén a javaslat ellen foglalt állást, Hermann Ottó mondta egyik legradikálisabb beszédjét, melyben újból hangsúlyozta a főrendiház eltörlését.

Elnök néhány inparlamentaris kifejezéséért rendreutasítja Hermann.

A képviselőház ezután nagy többséggel elfogadta a főrendiház módosítását.

Banffy diszpolgársága.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén az eszéki küldöttség átadta báró Banffy Dezső miniszterelnöknek a diszpolgári oklevelet.

A polgármester üdvözlő beszédje után a miniszterelnök megköszönte azt a bizalmat, melyet az eszékiek beléje helyeznek, és örömet fejezte ki a fölött, hogy az egész horvát nemzet hazafiasan gondolkodik és elítéli a zágrábi botrányt.

Választások Trencsénmegyében.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Trencsénvármegyében tegnap és tegnapelőtt 35 kerület választott bizottsági tagokat. 29-ben a szabadelvű párt, 6 kerületben a néppárt győzött. Ma még 13 kerület választ.

Császka érsek betegsége.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Császka György kalocsai érsek egészségi állapota javul ugyan, de felgyuladása még mindig tart, úgy, hogy még bizonytalan időre feltétlen nyugalomra van szüksége.

Püspökválasztás.

Budapest, novemb. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Répczelokról telegrafálják: Szentmártoni Radó Kálmán repczelaki kastélyában a dunántúli ág. hitvallású ev. egyházkerületi püspökválasztásra néve a küldöttség ma bontatta fel a szavazatokat. Ebből Gyurácz Ferenczre esett 160, Poszvét Sándorra 149 szavazat és így Gyurácz Ferencz pápai esperes 11 szótöbbséggel a dunántúli ág. hitv. ev. egyházkerület püspökévé megválasztott.

Staudinger Benedek meghalt.

Budapest, novemb. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Staudinger Benedek nyugalmazott közoktatási miniszteri osztálytanácsos ma reggel 74 éves korában elhunyt. A boldogult a magyar közoktatásügy egyik régi érdemes munkása volt. 40 évig szolgált a magyar államot különböző ágakban. 1867-ben a helytartó tanácsból a kultuszminiszteriumba lépett át és előbb báró Eötvös Lőránd, majd Trefort minisztereknek volt buzgó munkatársa. A megboldogult özvegyet és 3 férjénél levő leányt hagyott hátra. A temetés ma pénteken délután 1/4 órakor volt a Budavári-utca 36. sz. a. gyászházból.

Kinevezések Törökországban.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyban ma hivatosan a következő kinevezéseket tették közzé: Arifi pasát, volt bécsi nagykövetet tárczanélküli miniszterré, Abdurrahman drinápolyi kormányzót igazságügyminiszterré, Terofik pasa berlini nagykövetet külügyminiszterré, Memdich pasát Angora kormányzóját belügyminiszterré és Mahmudot, Kréta volt kormányzóját közmunkaminiszterré nevezték ki.

Petrik utódja.

Budapest, november 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosi bakterológiai intézet új igazgatója, dr. Petrik Ottó helyett, akit egyetemi rendes tanárrá neveztek ki, dr. Nekám Lajos lett, aki sok évig egyetemi tanársegéd volt, s jelenleg három évig külföldön tanárkodott.

A pénzügyi helyzet Törökországban.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy nem engedje meg azoknak az értékeknek a hivatalos jegyzését, melyek a mostani nagy pénzügyi válságot okozták. E határozat következtében Ször Edgár Veuszán, az Ottoman bank vezérigazgatója bejelentette lemondását a londoni igazgató tanácsnak és visszavonult lakásába. A bank ügyeit ideiglenesen a második és harmadik igazgató: La Tüant és Wülfín vezetik. Weszán vezérigazgató lemondását titokban tartják. A közönség rendkívül fel van ellene bészülve, és épp azok, akik eddig mellette voltak, most a legnagyobb kíméletlenséggel beszélnék ellene. Hogy ki lesz az utódja, még nem tudják, mert a kinevezés a londoni és párisi igazgató tanácsosok megállapodása alapján történik. Hir szerint Alváján a párisi fiók jelenlegi igazgatója van kiszemelve vezérigazgatónak.

Konstantinápoly, nov. 7. Egy ma közzétett rendelet az Ottomár bankot egy hó tartamára felmenti a bankjegyek beváltásától. Ez idő alatt a külföldről érkező aranyból lívreket fognak verni. Az adminisztrációk kötelezve vannak bankjegyeket ezentul fizetésként elfogadni.

Az orosz tőzsde.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: A pénzügyminiszterium körlevelet intézett az orosz tőzsdék tanácsához, melyben utalással az európai, különösen a török pénzpiacra és az észlelhető válságra, — figyelmükbe ajánlja, hogy a tőzsde-üzemelés eifajlását Oroszországban tölük telhetőleg gátolják meg.

Nyilttér.*)

Grünbaum Vilmos

női-ruha-terme

Nagy-Becskereken.

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett

selymek, kelmék és diszitéseim

dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsörendü bécsi erőre bízva, főtörökvésem oda irányuland, becses vevőim bizalmát és megelégedését ezentul is legujabb divatu, elegáns kivitteli toillettek szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban gallérok, jaquettek, mindennemű szövet- és selyembluzok, costumek, matiné, juponok, kötények.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672—x.29

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Hirdetések.

6354. sz. tkvi 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Penyvirág Gyuricza, kisk. Penyvirág Alexa, kk. Penyvirág Miléva, Penyvirág Alexa és Mojszin, Sztankovics Mileva melencei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1007 frt 05 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Melenceze község határában fekvő 2394, sz. tjkvben foglalt (604—605/a) hrsz. 477. öisz. 400 □ ölnyi beltelkes ház 412 frt kikiáltási árban 1895. évi november hó 21-ik napjának délelőtt 9 órakor Melenceze községhezában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbiróság tkvi irattárában és Melenceze község előljárásnál megtekinthetők.

Kelt T.-Becsen, 1895. szeptember hó 9-én. A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbiró.

792/915 sz. b. v. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. járásbírótság 3768. 4154. 4155. polg. 1895. sz. végzése által dr. Pejov Lipót mint Berényi Bódog engedményese s Berényi Bódog nagybecskereki lakos végrehajtatók javára Szüts Mihály törökbecsei lakos ellen 300 és 400 frt tőke, ennek 1894. év november hó 14-ik napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 83 frt 50 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfogott és 602 frtra becsült buza, árpa, kf. gazdasági felszerelvények, kf. butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4673. 4842. polg. 1895. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Törökbecsén alperes lakásán vagy a község házában leendő eszközzésére 1895. évi november hó 15-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűztek es ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1895. évi október hó 25. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

5001. sz. tkv. 1895.

Arverési hirdetmény.

Rakics Koszta utóajánlata folytán, a perlaszi kir. járásbírótság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhirre tételik, hogy dr. Radivojević Lyubomir végrehajtónak, özv. Stanojevics Katicza ugyis mint kiskorú gyermekei gyámja úgy Popovits Vaszané es Mali Lyubomirné végrehajtást szenvedett ellen 2150 frt tőke követeles, ennek 1890. évi július hó 1-ső napjától járó 3% kamatai, 68 frt 15 kr eddigi és még felmerülendő költségek kielégítése végett 1895. évi november hó 18-ik napjának d. e. 9 órakor Csenta község házában, az ezen kir. bíróság területén fekvő Csenta községe 440. sz. tkvben foglalt következő ingatlanokat u. m.: 83. házszámú ház és 736 negyszögöl házhelyet 1430 frt utóajánlati összeg ezennel megállapított kikiáltási ár mellett el fog árvereztetni; ekkorán magasabb ígéret hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban bánatpénzzel letenni.

A kir. bíróság tkvi oszt. Perlaszon, 1895. évi október hó 6-án.

Bányász,
kir. ajbíró.

3755. sz. kg. 1895.

Basahid község előljáróságától.

Hirdetmény.

Basahid község előljárósága részéről ezennel közhirre tételik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező Basahid községben fekvő 245. ö. i. sz. a. felveit nagyvendéglői épület melléképületeivel, pinczéjével együtt f. évi november hó 9-én d. e. 9 órakor a község házában nyilvános árverés útján 3 évre haszonberbe fog adatni. Kikiáltási ár 570 frt o. é. Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 10 százalék bánatpénzt letenni.

A többi feltételek a hivatalos órák alatt a község jegyzői irodában megtekinthetők.

Basahidon, 1895. november 2-án.

A községi előljáróság.

869-3.3)

1813. sz. 1895.

Kanak község előljáróságától.

Arverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről ezennel közhirre tételik, hogy a községbeli vadászati jog az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-ának megteletőleg 1895. év december hó 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő évekre haszonberbe fog adatni.

A terület nagysága 1560 hold. Az árverés 1895. év november hó 18-án d. e. 9 órakor fog megtartani; az erre vonatkozó árverési feltételek pedig Kanak községbeli jegyzői irodában megtekinthetők.

Kanakon, 1895. november hó 4-én.

Községi előljáróság.

(874-3.2)

9535. tkvi sz. 895.

Arverési hirdetmény.

A török-becsei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, miszerint az államkincstári végrehajtónak Takács József és tsai muzslyai lakosok végrehajtást szenvedtek elleni 25 frt és jár iránti végrehajtási ügyében a területen levő és Akács határában fekvő 24. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt 124/a hrsz. 24. öisz. beltelkes ház 414 frt kikiáltási áron.

1895. évi november hó 23-ik napjának délután 3 órakor Beodra község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelölt árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban

a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbir. tkvi irattárában és Beodra község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt T.-Becsén, 1895. szeptember 4-án.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Jakabffy,

kir. jbiró.

(880-1.1)

Arverési hirdetmény.

Bánlak község tulajdonát képező 262. számú ház (ugynevezett jegyzői lak) 5 szoba, konyha, éléskamra és pincze a hozzátartozó udvarrész és kerítel együtt a folyó évi november hó 17. napjának délelőtti 10 órájkor a község házában tartandó nyilvános árverésen a község előljárósága által berbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Bánlakon, 1895. évi október hó 30-án.

Község előljárósága.

(872-1.1)

◆ Telefon 35. szám ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

◆ Nagybecskerek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben. ◆

Elsőrendű

száraz tűzifa

mélyen leszállított áron.

Azonkívül valódi szagtalan

(784-20.7)

porosz kőszén**Tűzifa.**

Van szerencsém a t. közönségnek tudtára adni, hogy tekintettel a közeledő őszi időnyre raktáraink teljesen felszerelve vannak és az alábbi válfajokat ajánljuk:

Fejér gyertyánfa	14	frt	—	kr.
Körisfa	13	"	—	"
Erdei bikkfa	13	"	50	"
Szilfa	11	"	50	"
Kányafa	12	"	—	"
Dorongfa	11	"	—	"
Tölgyfa	11	"	—	"

Megrendelések elfogadtnak a Daun-féle téglagyárnál és Arpad-utca 11. sz. a.

— Telefon 34. sz. —

◆ Két öl vételénél a fa díjtalanul házhoz szállíttatik. ◆

657-51.28

Spuller Lipót,

a szlavoniai faipar-társaság főképviselje.